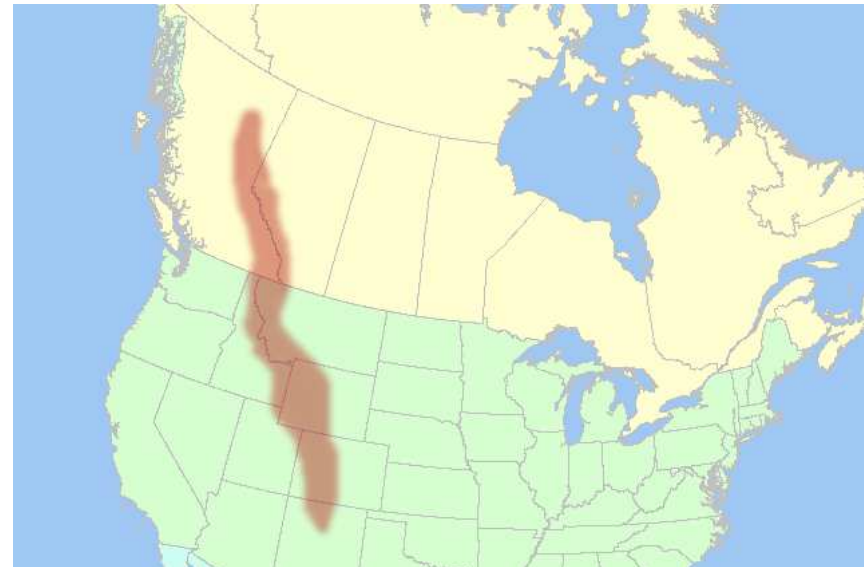

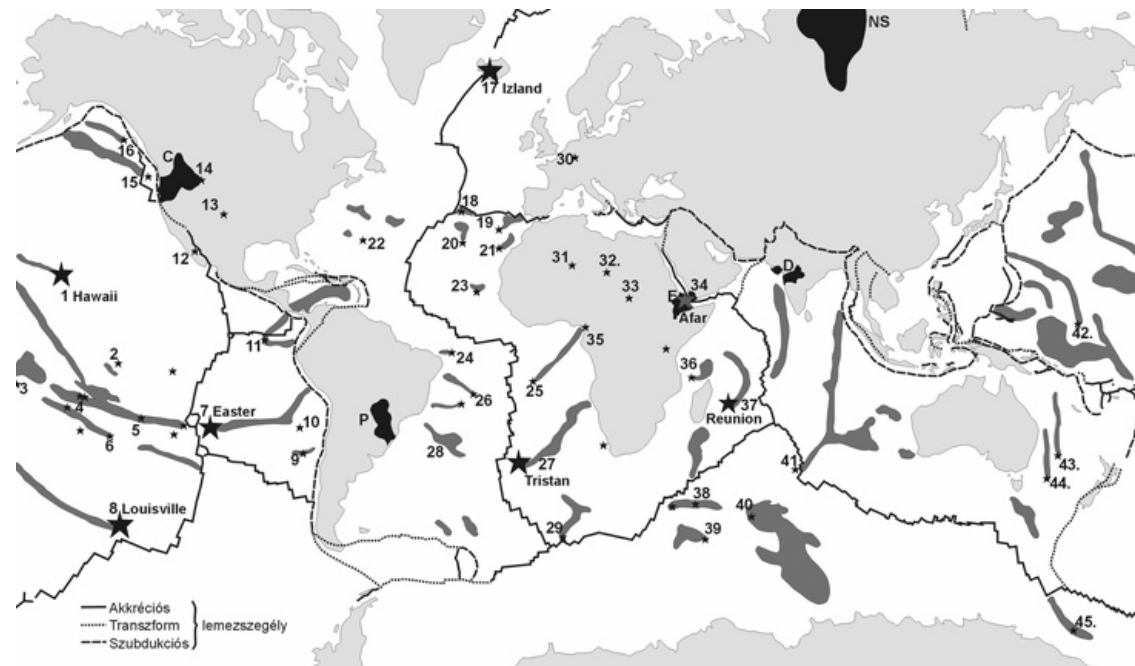
A Sziklás-hegység éghajlata - Bevezetés

- Észak-Amerika nyugati felén, Kanadától Mexikóig - 5000km hosszan
- állatok: puma, szirti sas, kőszáli kecske
- legmagasabb pontja: Mount Elbert, 4401m tszf., Colorado
- nagy folyók kezdete - Mackenzie -> észak; Nelson -> Atlanti-óceán; Columbia -> Csendes-óceán
- kőzetei: prekambrium és kréta de még ma is emelkedik - kéregmozgások, vulkáni tevékenység (Pacifikus, É-Amerikai lemez)
- változatos felépítés, mészkő részei fossziliákban gazdagok
- kialakítása: gleccserek, szél, folyók

A Sziklás-hegység éghajlata - Általában

- mérsékelt övi magashegységi éghajlat
- télen akár -30°C , nyáron $+30^{\circ}\text{C}$
- Kanadában télen $0,2-0,5^{\circ}\text{C}/100\text{m}$ (gyakori inverziós helyzet), nyáron $0,5-0,6^{\circ}\text{C}/100\text{m}$ hőmérsékleti gradiens
- Egyesült Államok területén télen $0,3-0,5^{\circ}\text{C}/100\text{m}$, nyáron $0,5-0,7^{\circ}\text{C}$
- vízvásztó hegység - keleti oldala száraz, néhol kevesebb mint 350mm csapadék, nagy része hó
- maximális csapadék 1200-1300mm (szomszédos Parti-hg 3500mm)

A Sziklás-hegység éghajlata - Kanada

- legmagasabb pont: Mt Robson, 3954m tszf.
- 3500m fölött: 18 csúcs
- 4 nemzeti parkja a Világörökség része
- csapadék nagy része hó formájában
- gleccserek - akár -1km/100év

Columbia Glacier c. 1980

Columbia Glacier 2005

Arapaho Glacier 1898

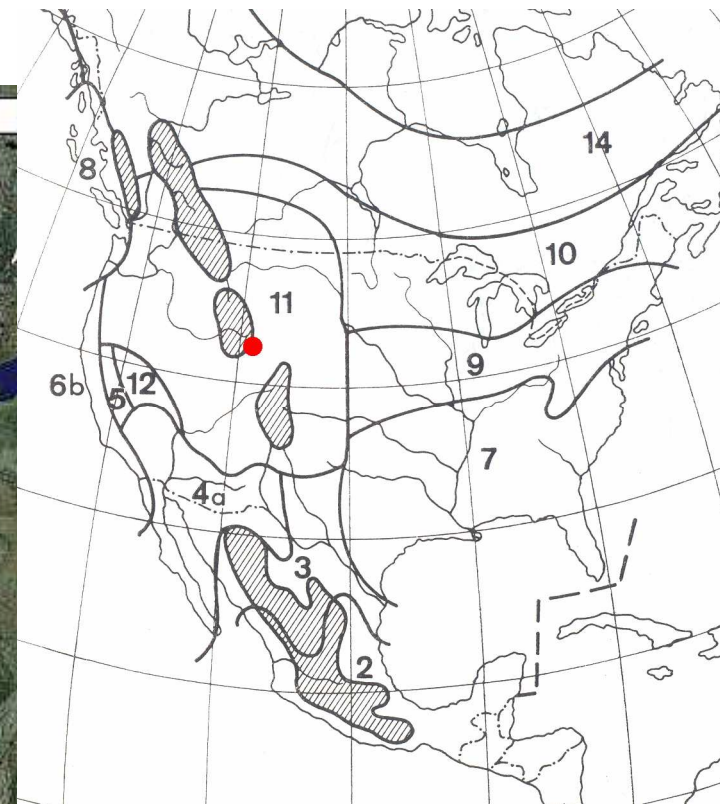

Arapaho Glacier 2003

A Sziklás-hegység éghajlata - Az állomás - Lander

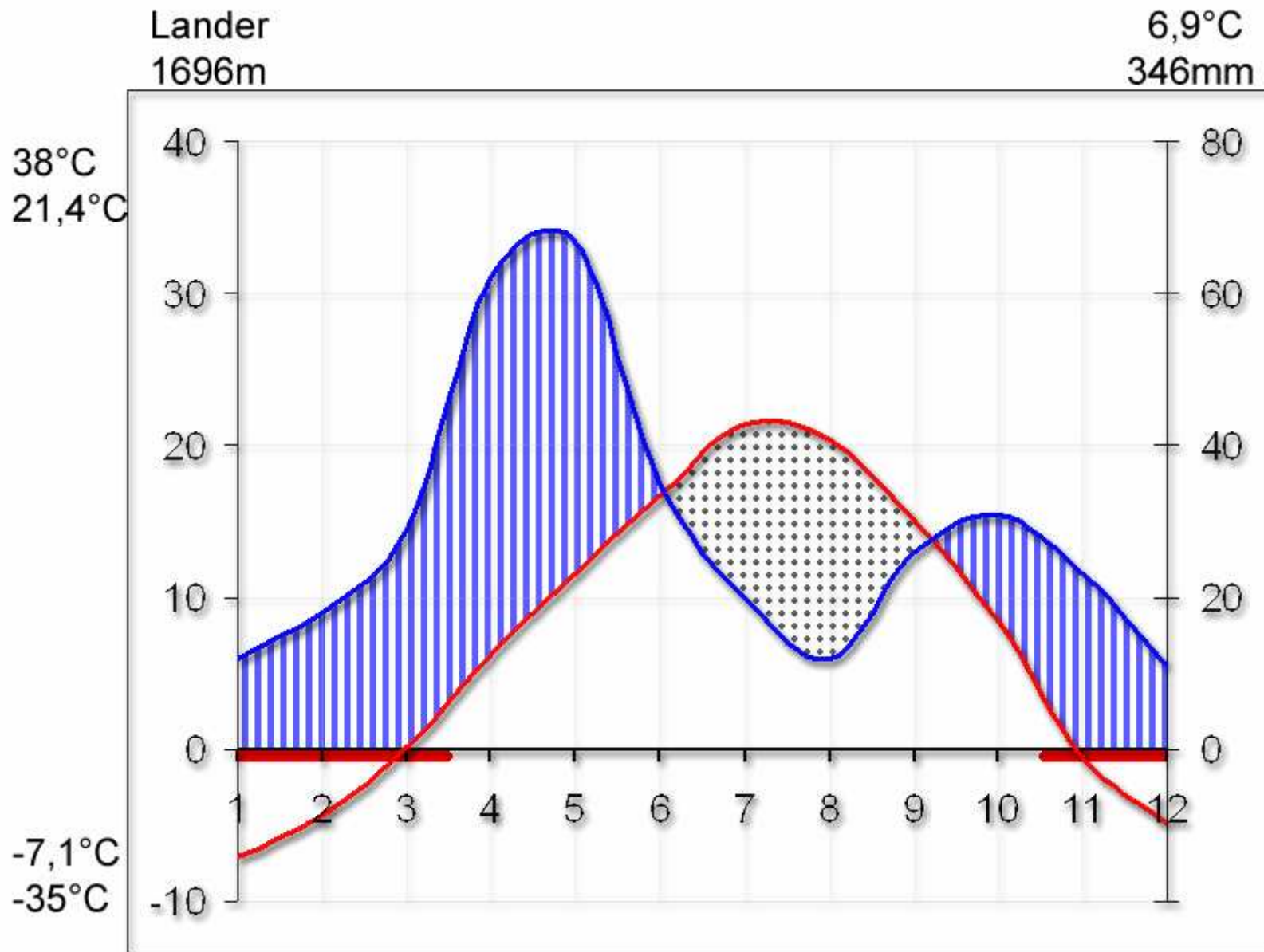
- Lander, 1696m, 6,9C, 346mm

Dátum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
T(á)	-7,1	-4,4	0,1	6,2	11,6	16,7	21,4	20,4	15	8,4	-0,6	-4,9
Cs	12	18	29	62	67	35	20	12	26	31	23	11

<http://maps.google.com>

A Sziklás-hegység éghajlata - Lander - Diagram

A Sziklás-hegység éghajlata - Lander - Osztályzás

- Köppen: D (Tmax>10C, Tmin<-3) f (nem túl szélsőséges téli-nyári cs) b (Tmax<22C, 4 hónapig Tmax>10C)
- Trewartha: D2 (Tmax>18C, 4-5 Tmin<0C, cs 4-800mm, T>30C) -> kontinentális rövid meleg időszakkal?
- egyikben sem magashegység - nem elég hideg

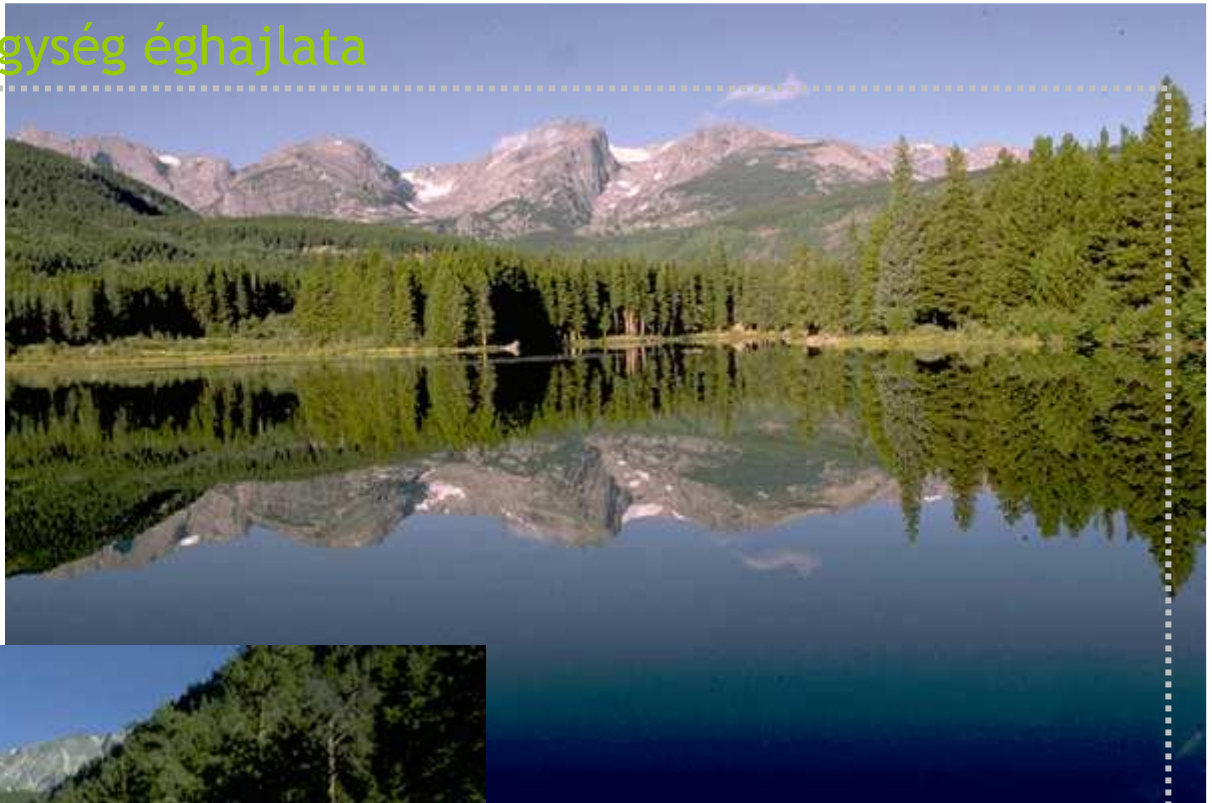
A Sziklás-hegység éghajlata - Érdekeségek

Chinook „hóevő”:

- jellegzetes szél, főn
- télen -40° C-ról akár 15° C-ra melegíti a levegőt
- Csendes-óceántól meleg levegő indul, a hegységnek ütközik - emelkedés közben kicsapódik - kiszárad - nehezebb lesz - lesüllyed - megnő a nyomása - felmelegszik
- 80km/h-s sebesség
- a Bow folyó völgyében rendszeresen elolvasztja a havat
- száraz - a keletkező vizet elpárologtatja
- egy éjszaka akár 30cm hó is elolvadhat miatta

Lelovics Enikő: A Sziklás-hegység éghajlata

Lake Sprague
<http://www.nps.gov>

Sheep Lakes
<http://www.nps.gov>

2007.10.10.